

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Élve . . . 40 L — b.
 Egyed évre 20 L — b.
 Hóna . . . 7 L — b.
 Nyitási sora 6 L — b.
 Föld. petitsora 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
 hetenként kétszer:
 csütörtökön és
 vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Soseaua Gen. Averescu-ut 4.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Olénos Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
 Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

A mai világpolitika.

Ami a háboru óta Európában történt: a békeszerződések diktátuma és a keresztülvitel iránti törekvés, a rögeszmeszerű jelszavak paripáján történő lovaslás, a nyitvahagyott politikai problémák egymásrahalmozódása, a gazdasági életnek hinárbatemetése s a meddő konferenciázások hatalmas sorozata, mind jellemző kritériuma annak a politikai korszaknak, melyet talán így nevezhet el majd valamikor az objektív történetíró: kísérletezés a béke érdekében. Mert ami az európai politikában történik, az nem nyugszik a politikai konzekvenciák kétszerkettőjén, nem morális igazságok érvényesítése a mindennapi politika terén, de keringés egy kivilágított transzparens, egy mesterséges fény, egy kényszeredett hipokrizis körül s a háboru mérgében megfogant politikának vakmerő applikálása az ugynevezett béke érdekében.

Aki az eredményeket látja és a politikai és gazdasági következményeket nem csak vizsgálja, de érzi is s akit nem vakít el elfogultság vagy egy tulfutott nacionalizmus gyermekes félelme, az tisztában van azzal, hogy a béke körül folyó experimentumok a politikának, mint komoly tudománynak megcsufolását, a politikának, mint az államok közötti élet kiegyenlítőjének teljes diszkreditálását jelentik. Mert a politika, mint tudomány, ma, a demokratikus eszmék sulya alatt, nem ismerhet oly elveket, mint amilyenek az európai politikában évek óta gyakorlati szerepet játszanak. Nem ismerheti az önrendelkezési jog eszméjének a békepaktumokba foglalt érvényesítési formáját, nem akceptálhat gazdasági diktátumokat, melyek túlhaladják a teljesítőképesség maximális határait is, nem ismerheti el az életképesség kritériumai nélkül való államkonstrukciók létesítésének lehetőségeit s nem szankcionálhat oly gazdasági viszonyokat, melyek között a népek milliói előtt az éhség és az elpusztulás réme kopogtat. A politika, mint az államok közötti kiegyenlítés faktora, nem ismerhet ma, a magasabbrendű politikai eszmék iránti törekvések korszakában, egy állam és egy más állam között oly helyzetet, melyben az egyik fegyveres győzelem hatalmán konstruál magának jogokat s megszabja másik állam eleven testébe vágó kötelességeket.

A mai európai helyzet mellett így alakul annak fejtegetése: politika-e az, ami ma Európában történik? A válasz csak ez lehet: a politika fogalmai nem ismerik a mai európai politikában megrogzított divó szokásokat s minden, ami ma a politika jelszava alatt és köntösbén történik, vakmerő, könnyelmű és sokszor kegyetlen kísérletezés a béke alámasztása érdekében.

A lausannei krízis.

A lausannei békekonferencia a tengerszorosok kérdésében felmerült ellentétek miatt megszakadt. Már-már úgy látszott, hogy a konferencia eredménytelenül széjjeloszlik, — az újabb hírek aztán a helyzet enyhüléséről számolnak be. De az enyhülést jelző hírekkel egyidőben olyan hírek is jönnek, hogy a helyzet változatlanul tragikus.

A lausannei konferencia felbomlása hajszálon mulott. Feltűnő az olasz, francia és amerikai delegátusok magatartása, akik kijelentették, hogy akkor exponálják majd magukat, ha közvetítésre szükség lesz.

A mezopotámiai delegáció, amelyet az angolok hoztak repülőgépen Lausannéba, Izmed pasa pártjára állva, Anglia ellen fordult és követeli Mezopotámia önállóságát.

A tengerszorosok kérdésében felmerült nézeteltérésekről szóló hírek tulzoltak. A szövetségesek nem utasítják mereven vissza az oroszok és törökök javaslatait, hanem csak ki-

kötéseket tesznek. Állítólag a javaslatra vonatkozólag már létre is jött a meg egyezés és azt a mai ülésen beterjesztik.

Sztambulinszky a szorosokra vonatkozólag Bulgária nevében a következő javaslatot tette:

— A szorosokat nemzetközi bizottság ellenőrizze, melyben Bulgária is képviselve legyen. A szorosok kereskedelmi hajók számára békében és háborúban nyitva álljanak.

A szövetségesek képviselői között tanácskozás folyik, hogy a tengerszorosok kérdésében egységes álláspontra jussanak.

— A Magyar Párt szervezkedése vármegyékben. A Magyar Párt háromszékmegyei tagozatának alakuló közgyűlése december 18 án lesz. A plakáton közlendő meghívót a volt Magyar Néppárttal egyetértően, báró Szentkreszty Béla, a volt Magyar Nemzeti Párt elnöke bocsátotta ki.

Magyar aranykönyv.

— E rovatban azok neveit fogjuk beiktatni megörökítésül, kik megértve az idők szavát és nemes áldozatkészüggükkel hozzájárulnak a felekezeti magyar iskolák fenntartásához. Egyben felkérjük a falvak ref. s kath. iskoláinak vezetőit, hogy minden egyes adományról, legyen ez az adakozás természetbeni vagy pénzösszeg, szíveskedjenek szerkesztőségünknek értesíteni, hogy e rovatban ott álljon az adakozók nevei, mint a magyar fajszereket nemetője, a magyar áldozatkészüggük örök dokumentuma.

A felekezeti iskolák fenntartásához adományaikkal hozzájárultak:

Kézdivásárhelyen a ref. egyháznak az iskola fenntartási céljaira Dombi Zoltán és felesége, helybeli lakosok 250 leut adakoztak lapunk útján.

Legyen áldott a nevük s áldozatkészüggük örök példaadás az eljövendő okulására.

Az első komoly elhatározás.

Az esküre jelentkezett közigazgatási közalkalmazottak figyelmébe.

A vajudó évek keservei annyira felgyülemlettek, hogy a pohár már csordultig telt. Az utolsó órák utolsó pillanatában adta ki a román kormány a következő rendeletet.

„Romania Ministerul finantelor, Directia pensiilor. Biuroul Lichidareii

No. 124740—1922. szept. 6.

Másolat.

Allamtitkár ur!

Vonatkozással a 40714—1922. május 25-iki rendeletre. Minthogy az egyes hazai megyei és községi nyugdíjintézetek alapjai a mai napig nem mentek át az állami nyugdíjintézetek pénztárába, tisztelettel értesítjük, hogy Miniszteriumunk úgy határozott, hogy az ezen nyugdíjintézetek kötelekeibe tartozó hivatalnokok nyugdíjigényének megállapítása továbbra is úgy történjék, mint a múltban, további intézkedésig, ha van megfelelő alapjuk a megállapítandó nyugdíj összegnek az állam részéről való mindennemű támogatás nélkül való kifizetésére.

Együttal felhívjuk, szíveskedjék intézkedni, hogy az efajta nyugdíjintézetek megállapítása ügyében az államtitkársághoz fölterjesztett mindennemű kérések és okmányok küldessenek vissza az illető nyugdíjintézetekhez a fenti rendelkezés egyidejű közlésével.

p. Ministru:
 Olvashatatlan.

Director:
 Jonescu.

A pénzügyvezértitkárságnak Cluj-Kolozsvár.”

A rendeletnek megfelelően az összes iratok vissza is küldettek. E rendelet szerint a

vármegyei és városi alkalmazottak az eddigi nyugdíj törvény alapján kérhetik a nyugdíjazásukat — további kormányintézkedésig.

Mindenik vármegyei és városi közalkalmazott most mozduljon meg és nyugdíj kérését sürgősen adja be.

A vármegyei közalkalmazottak most már a vármegyék székhelyein sürgessék az ügyek elintézését.

HIREK

Szombat, december 9.

Fehér pompájában

megjelent a tél, a hideg, kemény, zuzmorás tél. Fagyos lehelletétől ropogóssá dermed a hópohely és jégpáncél kérgesedik a patakok, folyók és tavak hátára. Több fa, jobb lábbeli, melegebb ruha és kövérebb táplálkozás kell az embernek, ha sikeresen akar megküzdeni a tél nyomorúságával, de a többség, a nagy sokaság, a nagy világkatasztrófát színlő tömeg, a rettenetes drágaság miatt, csak a tehetetlen, az eredménytelen küzdelemben merül ki és keservesen szenved a tél kegyetlen szigorától. De ti gondtalanok, akik hatalommal és vagyonnal rendelkeztek, legyetek jobbak, kegyesebbek, emberszeretőbbek, mint az idő kiméletlen zordsága. Nézzetek szeretettel azokra, akik fáznak, éheznek és szenvednek. Könnyítsétek azok terheit, akik roskadoznak és meleggessétek azokat, akik dideregnek, mert a szívek melege felolvasztja a fagyos kérget, megennyhíti a nyomort és derűs fényt varázsol a szenvedő arcokra.

— Kinevezés. A zibolai ujonnan szervezett plebánia vezetésével megbízott Ujlaky János plebános helyébe Imecsfalvára Gáspár Béla plebánost nevezte ki gróf Majláth erdélyi róm.kath. püspök Küküllőkegyénfalváról. Gáspár Béla kézdiszent-ereszti születésű lévén, baráti körbe jön ide.

— Katolikusaink tea-estje. Amint értesülünk, katolikusaink tea-estélye dec. 30 án lesz a Vigadóban. Az est rendezői sorában ott látjuk a város tevékeny asszonyait és lányait, kik már most dolgoznak az est programjának összeállításán.

— **Nőegyleti közgyűlés.** A Jótékony Nőegylet ma, szombaton délután tartotta meg évi közgyűlését. Az évi jelentések és a zárszámadások elfogadása után a megüresedett tisztségeket töltötték be választás után. A közgyűlés lefolyásáról a jövő számban hozunk részletes tudósítást.

— **Farkasjárás a városban.** A napok óta tartó havazás és a kemény, hideg időjárás előcsalta az erdő vadjait, melyek belátogatnak a falvak és a város közelébe is. Tegnapelőtt a Ganz villamos cég alkalmazottai egy szépen kifejlett ordast láttak a villanytelep mellett elmenni a szeszfinomító-gyár irányába. A gyár munkásai is észrevették a fenevadat és üldözőbe vették, mely aztán Márkosfalva irányába elmenekült. A város néhány vadásza hallomást szerezve a farkasjárásról, a vad felkutatására indultak. Farkast azonban nem találtak. Nagy Istvánnak sikerült egy rókát elejteni.

— **A Rudolf-kórház közgyűlése.** A kézdivásárhelyi Rudolf-kórház dec. 20-án tartja közgyűlését, melyre a következő meghívót bocsátotta ki az igazgatóság: A kézdivásárhelyi Kórház-Egyesületnek, Kézdivásárhelyen 1922. december 20-án, szerdán délután 3 órakor a kórház igazgatósági szabályában megartandó évi rendes közgyűlésére tisztelettel meghívjuk az érdekelteket. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az 1916—1922. évek zárszámadásainak megvizsgálása, a felmentvények megadása feletti határozathozatal. 3. A kórház vagyoni eltérő betérjesztése. 4. Jelentés a kórház működéséről. 5. Az 1922/23. évi költségvetés, kapcsolatban az igazgatóság által megállapított I. II. III. osztályú ápolási díjak jóváhagyása. 6. A kórházi vízvezeték és szennyvíz lerakó helyrehozása feletti határozathozatal. 7. Az egyesületi elnöknek és 15 igazgatósági tagnak 6 évre leendő megválasztása. 8. Az orvosoknak és összes tisztviselőnek 6 évre leendő megválasztása és a tisztviselők illetményeinek megállapítása. 9. Indítványok Kézdivásárhely, 1922. dec. 8-án. Dr. Vargha Béla, igazg. elnök.

— **Az esperanto terjedése a Regátban.** Torró Miklós, a brailai ref. magyarok lelkes Brailában és Galacon esperanto tanfolyamot nyitott. Az esperanto-kurzuson görögök is szép számmal vesznek részt. — Az összes brailai felső gimnáziumokban legközelebb a román gyorsírást Torró lelkész fogja tanítani.

— **Karácsonyra.** A mult karácsonyra megjelent Magduska meséskönyve ez évi karácsonyra Helbing Ferenc budapesti iparművészeti iskolai professor rajzaival jelent meg. A meséskönyv, melyet megjelenésekor a sajtó osztatlan elismeréssel fogadott, kapható minden jobb könyvkereskedésben, lapunk kiadóhivatalánál és a szerzőnél, dr. Ikfalvi Diénes Jenőnél Kézdivásárhely. Ára 35 leu, egész vászonkötésben 40 leu.

Alkotó munkásság.

A kézdivásárhelyi országosan híres ősi református gyülekezetben csöndesen, zajtalanul folyik az alkotó munkásság. Az új idők rettenetes változásai ennek a hajdan virágzó gyülekezetnek életében is nyomokat hagytak, de ezek a nyomok lassanként elmosódnak és feleltük — minden jel arra mutat — új élet, új virágzás, új alkotó erő sarjadzik fel. A gyülekezet csak néhány hónapja választott új lelkipásztort és már is kedvező jelenségek tanúsítják, hogy ha a pásztort szeretettel veszi körül a hívek serege, a megértő munka, a lelkes odaadás után nem marad el a siker. Alig foglalta el az új lelkész, *dálnoki Pád Lajos* lelkész hivatalt, a hozzáfűződő rokonszenv és az ősi aldozatkészség már is egy érzékeny veszteség pótlását határozta el. Két buzgó egyháztag (Szöcs Károly és Szöcs Bálint) a háboru alatt elvitt két harang helyett egy-egy új harangot ajánlott fel az egyházközségnek.

Tapintatos vezetés és lelkes munkásság folytán nap nap után a hívek mind nagyobb számmal hozzák meg önkéntes áldozataikat a léteért küzdő ref. felekezeti iskola érdekében. A vezér példája munkára és kötelességteljesítésre serkenti a többi hivatalosokat is, hogy az egyházi élet újjáépítése minél tökéletesebb sikerrel járjon. Jelenleg ismét egy szép és egészséges terv megvalósítása kerül napirendre, melylyel a kézdivásárhelyi gyülekezet messze

elmaradt eddig a többi városi gyülekezetétől. Arról van szó, hogy a nagy templomot, az egyházkerület legszebb és legnagyobb templomát villamos világítással szereljék föl, hogy nálunk is bevezetessenek a máshol már oly régóta és oly fényesen bevált estvéli istentiszteletek.

Bár a terv meglehetősen áldozathoz kéri, bizonyára senki sem lesz, aki a költséget sajnálná, mert ott, hol az ily életrevaló terv kivételére nincs tökéleteslet, érvényre jut halhatatlan emlékü Szász Domokos püspökünk híres kijelentése: „Ha szükségünk van, kitancoljuk!”

Szemléldő.

28-as.

— A Kolozsváron megjelenő illusztrált heti élelapp legújabb számából, a 28-as-ból közlünk néhány izelítőt.

A vándorlegény, a menyecske meg a sajt.

Egy szegény vándorlegény betér egy gazdához s egy falat enniavalót kér. Az levesz egy rettentő nagy kerek sajtot és levág a vándornak belőle egy icurka picurka darabot. A vándor elköszön s utra akar térni, de közben óriási vihar tör ki. Könyörög a gazdának, hogy adjon szállást neki. Az visszautasítja. Ekkor a gazda felesége megszólal:

— Ugyan már, miért ne fekhethetnél el ott a sarokban?

Ugy is történik. Gazdáék lefeküsznek, a vándor is. Éjfél tájt nagy ugatásra ébred a gazda. Föltápáskodik és káromkodva veszi a puskáját, hogy kinézzen az udvarba. Mikor kilép az ajtón, gazdáné leszáll az ágyról, megböki a vándorlegényt s azt suttogja neki:

— Használd ki, használd ki a jó alkalmat.

Erre a vándor fölkel, megkeresi — a sajtot és megeszi az egészet.

Elbocsátás.

— Taurig ur, kénytelen vagyok magát gyászhuszári állásából elbocsátani.

— De az istenért, főnök ur, miért?

— Mióta felemeltem a fizetését, folyton röhög a temetéseknél.

Városi mozi.

(A mozi-iroda közlése) Dec. hó 13-án, szerdán este 1/2 9, csütörtökön, 14-én d. u. 5, este 1/2 9 órakor kerül bemutatásra a *Mayerlingi tragédia* 7 felvonásban. Mozifilm évek óta nem keltett oly nagy érdeklődést, mint a Mayerlingi tragédia: élethűen viszi a közönség elé Rudolf trónörökös és Vecsera bárónő tragikus szerelmének történetét. A szerencsétlen sorsu Rudolf trónörökös tragédiájáról lehull a legendák ködös fátyola és halálos szerelmének tragikuma megrázó realizmussal bontakozik ki előttünk. A mayerlingi kastély végzetes éjszakáját rajzolja meg a mesteri mű, melynek döbbetenes fináléjaként magunk előtt látjuk a halálban egyesült Rudolf trónörökös és Vecsera bárónő holttestét.

NYILTTÉR*)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik boldogult férjem, illetve testvérünk, Téglás Sándor temetésén résztvettek, vagy részvételükkel felkerestek, fogadják ezúton köszönetünket. A gyászoló család.

*) E rovatban foglaltakért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

Eladó: szabadkézből a villany teleppel szemben — a volt Baka Dánielné-féle —

CSÜRÖS KERT.

Értekezni lehet VOLONCS FERENCZ tulajdonosnál Kanta-utca 23. szám.

Az „Erzsébet”-árvaház szokásos „Karácsonyi Bazar”-ja

ez évben dec. 10-én nyílik meg és tart dec. 17-ig, naponta d. u. 2—6 óráig. Játékszerek, gyapjú-áru, aquarell képek és finom cserép-edény is kerül eladásra. Tekintve a jótékony célt: a zabolai és helybeli árvaház segélyezését, felhívjuk rá a közönség szíves figyelmét.

MEGVÉTELRE keresek egy háromtól 5 éves Berni vagy Simenthali **tehenet**, mely vagy 8—10 liter tejet ad. SZABÓ GYULA kereskedő, Kézdivásárhely

Még csak 3 hét van hátra s ha karácsonyra olesón akar vásárolni, tekintse meg **Benovits I. Jenő divatáru kereskedését.** Legelőcsőbb beszerzési forrás. Kérem figyelni az alábbi árakat:

1 pár harisnya	— — — —	12 leutól fennebb
Kalapok	— — — —	100 „ „
Férfi ingek	— — — —	120 „ „
Nyakkendő	— — — —	8 „ „
Férfi ruhaszövetek	— — — —	120 „ „
Sifonok	— — — —	24 „ „
Női gyapjuszövetek	— — — —	100 „ „
érkezett 1000 m. maradék kelme.		
1 darab kötött szetter	— — — —	398 leu.
Csipekfeleggyönyök	— — — —	40 leutól fennebb
Zetfirek	— — — —	28 „ „

Ragadja meg az alkalmat! — Olesón jön ki!
Benovits I. Jenő, divatáru kereskedő.

— **Eladnék egy kis SZÁNAT,** vásárolnék egy nagyobbat. Mágori Bálint.

Karácsonyi ünnepekre

ajánlom kitűnő **boraimat** nagyban 750 küküllőmenti leutól fölfelé.

Fronius-féle

likörök gyári lerakata.

Kimérve és palackozva eredeti gyári áron.

Horgász-víz főlerakata.

SIPOSS ANDOR.

Borpince: Uj-ut 33. Üzlet: Str. Avarescu (Csernátoni-ut) 18.

UJDONSÁGOK érkeztek!

Ékszerekben, disztárgyakban és órákban nagy választék. Legelőcsőbb versenyárak!
S. KLEIN ZS. ékszerész, Főter 33.

Két, jó családból való fiu tanulónak azonnal felvételtik
BENE IÓZSEF fűszerkereskedésében. ::

Karácsonyi kiárusítás!!

BENOVITS MÓR versenyáruházában.

Értesítem a t. vevő közönséget, hogy újabb nagymennyiségű áru érkezett. Mindennemű velour kabátkelme, gyapjuszövetek, barched, carton, női fehérneműek, schaal kendők, női és férfi harisnyák, valamint rövidárúk, stb., stb. itt fel nem sorolt cikkek, rövidárúk mélyen leszállított árban lesznek kiárusítva.

1 m. 140 cm. széles szövet	60	L tól
1 „ Barchend	30	„
1 „ Ingsephier	32	„
1 „ Schifon	24	„
1 pár férfi harisnya	12	„
1 „ női harisnya	15	„
1 drb. női ing	100	„
1 „ schaal kendő	125	„
1 „ Barchend kendő	45	L.
1 „ 4 réti dupla gallér	15	„

Kérem a kirakatban levő árakat és cégemet figyelni.

BENOVITS MÓR versenyáruháza.

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénnytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.